

prima instanță: A.Gafton
instanța de apel: N.Traciuc, M.Anton, I.Cotruță
instanța de recurs: T.Vieru, O.Sternioală, V.Clevadî

dosarul nr.2rh-64/17

Î N C H E I E R E

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
judecători

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinând cererea de revizuire depusă de către Josan Nicanor,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Rusu împotriva lui Josan Octavian, intervenienți accesorii Inspekția de Stat în Construcții, Josan Nicanor și Josan Ecaterina cu privire la demolarea parțială a împrejurii (gardului),
și la cererea de chemare în judecată a lui Josan Nicanor împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău al Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenienți accesorii Rusu Lidia, Rusu Tudor cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, prin care a fost considerat inadmisibil recursul declarat de către Josan Octavian,

c o n s t a t ă

La 05 septembrie 2012, Rusu Lidia a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Josan Octavian, intervenient accesoriu Inspekția de Stat în Construcții cu privire la demolarea parțială a împrejurii (gardului) (f. d. 1-4, vol. I).

Ulterior, la 29 octombrie 2012, Rusu Lidia a depus acțiune concretizată, prin care a solicitat atragerea în proces în calitate de copârâți pe Nicanor Josan și Ecaterina Josan, părinții lui Josan Octavian, pe motivul că a aflat despre faptul că, la 03.08.2012 a fost încheiat în formă autentică contractul de vânzare-cumpărare nr. 6299 dintre Octavian Josan și părinții acestuia Nicanor Josan și Ecaterina Josan prin care ultimii au dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile 0131131.263 și 0131131.263, menționând că tranzacția de înstrăinare putea avea scopul de a face imposibilă emiterea unei eventuale hotărâri judecătorești privind demolarea parțială a gardului în baza celor constatate prin

hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 02.07.2012 în cadrul dosarului contravențional nr. 5-333/12 și 4A-1685/12 (f.d. 13-13, Vol.I).

În susținerea acțiunii a indicat că, la 10.05.2012, în cadrul controlului efectuat de către Inspecția de Stat în Construcții, în orașul Codru mun. Chișinău, str. Schinoasa-Deal, 52/1 s-a constatat că, Josan Octavian a executat un perete (gard) din blocuri de beton de tip „fortan”, cu dimensiunile de 4,6 m și 2,6 m, cu înălțimea de 3,3 m de la suprafața cotei superioare a fundației, peretele fiind alăturat, la distanța de 1,3 m construcției existente care-i aparține cu drept de proprietate, acel perete acoperindu-i geamul și astfel, fiindu-i îngădită lumina solară.

Menționează reclamanta că, s-a adresat cu o plângere la Inspecția de Stat în Construcții, care prin prescripția repetată din 22.02.2012 cu nr. 0001465 i-a solicitat lui Josan Octavian prezentarea calculului de insolare sau demolarea a 4 rânduri de blocuri „fortan” (ceea ce constituie 80 cm) din partea superioară a gardului, iar din motivul neexecutării prescripției nr. 0001465 din 22.02.2012, emisă de Inspecția de Stat în Construcții, de către ultima la 10.05.2012, a fost întocmit procesul-verbal privind contravenția administrativă, prin care Josan Octavian a fost tras la răspundere contravențională pentru încălcarea prevederilor art. 177 alin. (2) lit. j) al Codului Contravențional, încălcarea legislației și documentelor normative în construcții, iar prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 02.07.2012 s-a constatat faptul că în luna noiembrie a anului 2011 Josan Octavian ridicase un gard la distanța de 1,3 metri de la geamul imobilului Lidiei Rusu, înălțimea căruia depășea limitele normative stabilite cu 0,8 metri, încălcând astfel normativul „СНІП” 2.07-01.89 nr. 2.12 anexa 1, insolarea și iluminarea construcției vecine, fapt reflectat în prescripția repetată și procesul-verbal cu privire la contravenție din 10.05.2012 întocmit de către Inspecția de Stat în Construcții.

Mai indică reclamanta că, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 4523 din 24.11.2006 încheiat cu Octavian Josan, a dispoziției nr. 48 din 09.08.2011 și procesului-verbal de recepție finală nr. 48 din 09.08.2011, dânsa este proprietara bunului imobil cu nr. cadastrul 0131131.460.01 amplasat în mun. Chișinău, orașul Codru, str. Schinoasa-Deal, 52/1.

Suplimentar a explicat că, din conținutul prescripției repetate din 22.02.2012 cu nr. 0001465 rezultă, că pentru a nu îngădi iluminarea naturală normală a imobilului ei, înălțimea gardului care desparte terenurile învecinate pe porțiunea aflată la distanță de 1,3 metri de la casa sa de locuit, este necesară demolarea a 4 (patru) rânduri de blocuri „fortan” (ceea ce constituie 80 cm) din partea superioară gardului, cu coborârea înălțimii acestuia până la cota de 2,5 metri de la suprafața cotei superioare a fundației acestui gard, pe când gardul are înălțimea de 3,3 metri de la suprafața cotei superioare a fundației acestuia, fiind constatat că înălțimea peretelui gardului depășea limitele normative stabilite cu 0,8 metri, astfel încălcând normativul, acțiune pe care la momentul depunerii cererii de

chemare în judecată copârâtul Octavian Josan nu a efectuat-o, în acest mod pârâtul Octavian Josan continuă să încalce prevederile normativului.

Solicită, Rusu Lidia, prin cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare a acțiunii, demolarea parțială a peretelui (gardului) dintre terenul cu nr. cadastral 0131131.460, care-i aparține, și terenul cu nr. cadastral 0131131.263, care aparținea lui Josan Octavian, iar actualmente aparține lui Nicanor Josan și Ecaterina Josan, pe porțiunea aflată la distanța de 1,3 m de casa de locuit cu nr. cadastral 0131131.460.01 care-i aparține, iar demolarea să fie efectuată până la cota de 2,5 m de la suprafața cotei superioare a fundației acestui perete (gard).

Pe parcursul examinării cauzei, la 10 aprilie 2013, Josan Nicanor a depus o cerere de chemare în judecată, în ordinea contenciosului administrativ împotriva OCT Chișinău, ÎS „Cadastru”, intervenienți accesorii Rusu Tudor și Rusu Lidia, solicitând recunoașterea ilegalității și anularea actului ÎS „Cadastru” OCT Chișinău de constatare pe teren la corectarea erorii privind modificarea planului cadastral și/sau geometric din 30.07.2012, a sectorului de teren 0131131460 și anularea tuturor modificărilor operate în Registrul bunurilor imobile în rezultatul întocmirii actului dat (f.d. 33-35, Vol.I).

În motivarea cerințelor înaintate, Josan Nicanor a indicat că, este proprietarul casei de locuit situată în mun. Chișinău, or. Codru, st. Schinoasa Deal 52/1.

Prin scrisoarea Primăriei or. Codru din 23.01.2013 a fost prezentat și actul de constatare pe teren la corectarea erorii privind modificarea planului cadastral și/sau geometric din 30.07.2012 a sectorului de teren 0131131460, potrivit cărui OCT Chișinău a efectuat modificări a planului cadastral/geometric a sectorului de teren cu nr. cadastral 0131131460.

Menționează că, prin cererea din 15.02.2013 a solicitat ÎS „Cadastru” confirmarea faptului întocmirii actului menționat și comunicarea dacă au fost operate careva modificări în Registrul bunurilor imobile în baza actului nominalizat, iar prin răspunsul din 14.03.2013 a fost informat că, prin cererea nr. 0101/12/25480 din 02.07.2012 depusă de către Rusu Lidia a fost solicitată actualizarea planului cadastral, la restul solicitărilor nu i-a fost oferit un răspuns.

Consideră Josan Nicanor, nesoluționarea de către autoritatea pârât a cererii din 15.02.2013, ca neîntemeiată și ilegală.

Prin încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 09 octombrie 2013, pricina civilă la cererea lui Josan Nicanor împotriva ÎS „Cadastru” privind anularea actului administrativ și pricina civilă la cererea Lidiei Rusu împotriva lui Josan Octavian, intervenient accesoriu Inspecția de Stat în Construcții privind demolarea parțială a gardului, au fost conexe într-o singură procedură (f.d. 128, Vol. I).

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 08 aprilie 2014, acțiunea depusă de Lidia Rusu a fost admisă integral, și s-a dispus demolarea parțială a împrejuririi (gardul) dintre terenul cu numărul cadastral 0131131.460, care aparține cu

drept de proprietate Lidiei Rusu și terenul cu nr. cadastral 0131131.263, care aparține cu drept de proprietate lui Octavian Josan, pe porțiunea aflată la distanța de 1,3 m. de casa de locuit cu numărul cadastral 0131131.460.01, care aparține cu drept de proprietate Lidiei Rusu, până la cota de 2,5 m. de la suprafața cotei superioare a fundației acestei împrejurări (gard). Cererea de chemare în judecată depusă de Josan Nicanor a fost respinsă ca fiind nefondată. S-a încasat din contul lui Josan Nicanor în beneficiul Lidia Rusu suma de 100 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată (f.d. 128, Vol.I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 mai 2014, Josan Nicanor a declarat apel (f.d. 155 vol. I), completându-l prin cererea de apel din 23 septembrie 2014 (f.d. 161-165, Vol. I).

La 07 mai 2014, cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe a depus și Josan Octavian (f.d. 156, Vol. I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 s-a respins apelul declarat de Josan Nicanor și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 08 aprilie 2014.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 06 mai 2015, au fost admise recursurile declarate de Josan Octavian și Josan Nicanor, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 și remisă pricina la rejudecare (f. d. 28-34, Vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015 s-a respins apelul declarat de către Josan Nicanor și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 08 aprilie 2014 (f. d. 63-69, vol. II).

La 25 martie 2016, Josan Nicanor a depus cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea lui Josan Nicanor să fie admisă, iar acțiunea Lidiei Rusu să fie respinsă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2016 s-a ridicat pricina de la examinare și s-a remis la Curtea de Apel Chișinău pentru emiterea unei decizii suplimentare.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016 s-a respins cererea de apel declarată de Josan Octavian și s-a menținut hotărârea primei instanțe (f.d. 128-130, Vol.II).

La 04 august 2016, Josan Nicanor a depus cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel din 10 decembrie 2015, deciziei suplimentare a instanței de apel din 30 iunie 2016 și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă, iar acțiunea Lidiei Rusu să fie respinsă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 august 2016, recursurile declarate de către Josan Nicanor și Josan Octavian s-au considerat inadmisibile (f.d.159-163, Vol.II).

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel din 10 decembrie 2015, decizia suplimentară din 30 iunie 2016 și hotărârii primei instanțe, la 08 septembrie 2016, Josan Octavian a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea acestora, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de Rusu Lidia și de admitere a acțiunii înaintată de Josan Nicanor.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, recursul declarat de către Josan Octavian a fost considerat inadmisibil (f.d. 206-212).

La 30 ianuarie 2017, Josan Nicanor a depus cerere de revizuire, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 08 aprilie 2014, deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015, deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016, încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 august 2016 și încheierii Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, cu remiterea pricinii spre rejudecare.

Revizuentul, cu referire la prevederile art. 449 lit. a) și b) CPC, a invocat drept temei de revizuire, constatarea prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă și faptul că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului.

În acest sens, susține revizuentul că potrivit hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 martie 2015, Rusu Lidia s-a recunoscut vinovată de comiterea infracțiunii contravenționale prevăzută la art. 177 alin. (2), lit. e) și j) Cod contravențional, încălcarea legislației și documentelor normative în construcții, hotărâre devenită irevocabilă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2015.

Menționează revizuentul că prezenta pricină civilă a fost examinată în lipsa unor probe importante pentru soluționarea cauzei, și anume, hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 martie 2015 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2015, deoarece acestea nu au fost cuse la materialele cauzei vizate, fapt ce la determinat să se adreseze cu prezenta cerere de revizuire.

Consideră că, nemotivarea hotărârii în sensul art. art. 118 alin. (3) și 239 CPC, constituie o încălcare a dreptului la judecarea cauzei într-un mod echitabil prevăzut de art. 6 CEDO, care obligă judecătorii naționali să motiveze deciziile pentru a nu lăsa părțile într-o stare de incertitudine și a nu le crea impresia „că nu au fost auziți”.

În conformitate cu art.452 alin. alin. (1) și (3) CPC al RM, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor, însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

În conformitate cu art.444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art.6 alin. (7) din Legea privind actele legislative nr.780 din 27.12.2001, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme

ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coroborând prevederile art.452 alin.(1) CPC cu art.444 CPC, care este modificat printr-o Lege ulterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a examina cererea de revizuire în lipsa participanților potrivit regulilor de examinare a recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Revizuentul Josan Nicanor ca temei de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. a) și b) CPC.

Datorită faptului că revizuirea este o cale de atac a hotărârilor irevocabile, poate afecta stabilitatea raporturilor juridice, producând efecte grave pentru părți, legea stabilește o listă expresă și exhaustivă a temeiurilor de declarare a revizuirii. Acestea sunt prevăzute la art. 449 CPC și în cazul în care se cunoșteau ar fi influențat asupra soluției date de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 449 lit. a) CPC, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă.

Din sensul normei de drept citate rezultă că, acest temei de revizuire se referă la cazurile în care un judecător, grefier, martor, traducător sau unul dintre alți participanți la proces, enumerați în art. art. 55 și 59 CPC, care au luat parte la judecarea pricinii, au fost condamnați printr-o sentință penală irevocabilă pentru infracțiune în legătură cu judecarea pricinii civile, anterior examinate.

Deci, în acest caz, forță probantă o are doar sentința irevocabilă, care să fie în legătură cu expunerea pricinii.

Astfel, contrar normei de drept citate, revizuentul nu a anexat la cererea de revizuire o sentință penală irevocabilă prin care s-ar fi constatat comiterea unei infracțiuni în legătură cu prezenta pricină.

Or, hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 martie 2015 și decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2015 se referă la recunoașterea Lidiei Rusu vinovată de comiterea infracțiunii contravenționale prevăzută la art. 177 alin. (2), lit. e) și j) Cod

contravențional, încălcarea legislației și documentelor normative în construcții, ceea ce nu constituie temei de revizuire și nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. a) CPC.

Totodată, conform art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederilor enunțate, este de înțeles că circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente.

Circumstanțele nou-descoperite constituie totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Elemente de fapt, la rândul său, ca modalitate a probării circumstanțelor, constituie, în conformitate cu art. 117 alin. (2) Codul de procedură civilă, explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, depozițiile martorilor, înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, concluziile experților.

Reieșind din prevederile menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. a) și b) CPC, or, înscrisurile prezentate sunt emise anterior adoptării hotărârii judecătorești în pricină, care la caz au fost aduse la cunoștință instanței de judecată și revizuentul urma să dovedească că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, prin revizuire se tinde la îndreptarea unor hotărâri greșite, pentru neregularități ce s-au săvârșit dintr-o împrejurare, neimputabilă instanței, sau dintr-un motiv neimputabil părților – de obicei descoperite ulterior, astfel, argumentele invocate de revizuent nu pot fi admise ca temei de revizuire a încheierii instanței de recurs din 07 decembrie 2016.

În acest sens, instanța de recurs face referire la jurisprudența CEDO care statuează că, competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare (*cauza Popov-2 contra Moldovei din 06.12.2005, cererea nr.19960/04, § 45*).

Astfel, argumentele invocate de către revizuent în cererea de revizuire nu întrunesc nici unul din temeiurile declarării revizuirii, prevăzute de normele art.449 CPC.

Totodată, admiterea cererii de revizuire ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale (*Brumărescu versus România, Roșca versus Moldova, Eugenia și Doina Duca versus Moldova din 03.03.2009*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, motivele invocate în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiurile art. 449 CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 al. (1) lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Josan Nicanor împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Rusu împotriva lui Josan Octavian, intervenienți accesorii Inspekția de Stat în Construcții, Josan Nicanor și Josan Ecaterina cu privire la demolarea parțială a împrejuririi (gardului) și la cererea de chemare în judecată a lui Josan Nicanor împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău al Întreprinderii de Stat „Cadastru”, intervenienți accesorii Rusu Lidia, Rusu Tudor cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu este supusă nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

judcători

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi